

Pedagogisch beleidsplan

Kinderopvang Elsendorp

Kinderdagopvang & BSO

Inhoudsopgave pedagogisch beleidsplan

Voorwoord 4

1. Visie op het kind 5

 1.1 Ontplooiing en ontwikkeling van het kind 5

 1.2 Buiten spelen 5

2. Doelstelling en opvoedingsdoelen 6

 2.1 Emotionele veiligheid: veiligheid, geborgenheid, vertrouwen en gezelligheid 6

 Veiligheid 7

 Geborgenheid / vertrouwen 7

 2.2 Ontwikkeling persoonlijke competenties 8

 Persoonlijke ontwikkeling 8

 2.3 Ontwikkeling sociale en emotionele competenties 9

 Sociale ontwikkeling 9

 Emotionele ontwikkeling 10

 2.4 Normen en waarden 11

3. Opvoeding van het kind 13

 3.1 Groepen en groepsindeling 13

 3.2 Groepsleiding 14

 3.3 3-uurs regeling 14

 3.2 De dagindeling 15

 3.3 De Buitenschoolse opvang 17

 3.4 Vierogenprincipe 18

 3.5 Afscheid nemen 19

 3.6 Eten en drinken aan tafel 19

 Ontbijt 19

 Fruit 19

 Middageten DOV 19

 Koekje/soepstengel 20

 Groentehap 20

 Flesvoeding 20

 3.7 Slapen 20

 3.8 Verschonen en zindelijk worden 21

 3.9 Spelen 22

 De baby 22

 De dreumes 22

 De peuter 22

 De kleuter 23

 Het schoolkind 4-6 jaar 23

 Het schoolkind 7-9 jaar 23

 Het schoolkind 10-12 jaar 24

 Spelen met begeleiding 24

 Buiten spelen DOV en PSZ 24

 Buiten spelen BSO 24

 Spelmateriaal BSO kinderen 25

 3.10 Observeren en signaleren 25

 Mentor 25

 Overdracht naar het basisonderwijs / bso 25

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	2 van 37

3.11	Meldcode kindermishandeling	26
3.12	Vorbereiding op de basisschool.....	26
3.13	Corrigeren en belonen	26
3.14	Feestvieren!.....	28
3.15	Vroegtijdige voorschoolse educatie (VVE).....	29
4	Oudercontacten.....	30
4.2	De kennismaking.....	30
4.3	Het intakegesprek.....	30
4.4	De wendag	31
4.5	De dagelijkse overdracht	31
4.6	Extra opvangmoment	31
4.7	Wijzingen opvangmomenten	32
4.8	Zieke kinderen	32
4.9	Noodgevallen	32
4.10	Oudergesprekken.....	32
4.11	Exitgesprek ouders.....	33
4.12	Klachtenprocedure	33
4.13	Oudercommissie.....	33
4.14	Brieven en email.....	33
5	Organisatie.....	34
5.1	De pedagogisch beleidsmedewerker	34
5.2	De pedagogisch Coach.....	34
5.3	De pedagogisch medewerker	34
5.4	Ontwikkeling en ondersteuning pedagogisch medewerkers	35
5.5	Stagiaires en vrijwilligers	35
5.6	Teamoverleg	35
5.7	Het spelmateriaal.....	35
5.8	Beleid veiligheid en gezondheid	36
5.9	Hygiëne	36
5.10	Beleid omtrent vaccinatie.....	36
5.11	Foto's en Filmen	36
5.12	Lerende organisatie	36
5.13	Periodiek herzien pedagogisch beleidsplan	37

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	3 van 37

Voorwoord

Kinderopvang Elsendorp is een particuliere instelling die zorgt voor flexibele kinderopvang voor kinderen van 0-13 jaar (basisschool). Wij zijn open van ma t/m vrij en in overleg eventueel op zaterdag en/of zondag. We hebben vier verticale groepsruimtes;

- De dagopvang voor kinderen van 0 t/m 2,5 jaar
- De peuterspeelzaal voor kinderen van 2,5 t/m 4 jaar
- Buitenschoolse opvang van 4 t/m 13jaar, deze splitsen we in 2 groepen als het aantal dit toelaat.

Mede doordat we flexibele opvang bieden kan het voorkomen, bij een te kleine bezetting, dat we groepen samenvoegen. De peuters bij de dagopvang en/of de bso'ers bij de peuters.

Wat we belangrijk vinden is dat de kinderen zich op hun eigen wijze ontwikkelen; dat het kind zelf zijn eigen mogelijkheden ontdekt. Elk kind is daarbij anders en daarom is 'flexibiliteit' een belangrijk kernwoord voor ons. Ook voor ouders vinden we flexibiliteit belangrijk omdat de situatie voor elke ouder anders is.

Hoe we deze en andere belangrijke kernwaarden vertalen naar de dagelijkse praktijk, leest u in dit document. Ouders, medewerker en andere belanghebbenden vinden hierin een leidraad. In gesprek met ouders en medewerkers kunnen deze in de loop van de tijd veranderen om steeds beter aan te sluiten op wensen, inzichten en ervaringen. Wij nodigen u dan ook graag uit om met ons in gesprek te gaan wanneer u vragen of opmerkingen heeft want ook wij blijven ons graag ontwikkelen in het belang van uw kind.

Waar in dit document wordt gesproken over 'hij / zijn / medewerker', kan ook 'zij / haar / medewerkster' worden gelezen. Waar wordt gesproken over 'ouders', kan ook 'verzorgers' worden gelezen.

Als u vragen of opmerkingen heeft naar aanleiding van het lezen van dit document, dan horen we dat graag van u.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>4 van 37</i>

1. Visie op het kind

Het kind staat bij ons op de eerste plaats en dus ook in dit document.

Als ouder heeft u een bepaalde kijk op hoe kinderen zich ontwikkelen, wat kinderen aan zorg nodig hebben en welke normen en waarden voor kinderen belangrijk zijn. Als medewerker hebben we daar ook een bepaalde kijk op. De manier van kijken van het team is bepalend voor de manier van werken en het is dan ook belangrijk dat u zich thuis voelt bij onze visie op het kind. Wat onze visie is leest u in dit hoofdstuk.

1.1 Ontplooiing en ontwikkeling van het kind

Wij gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen. Dat doet hij op zijn eigen manier op basis van aanleg, talent en temperament. Ieder kind is uniek. Bij de opvoeding van kinderen is het handelen van zowel de opvoeder als de totale omgeving van essentieel belang. Duidelijkheid, voorspelbaarheid en het aangeven van grenzen vinden wij belangrijk voor een goede ontwikkeling van kinderen.

1.2 Buiten spelen

Buiten zijn en buiten spelen vinden de meeste kinderen heerlijk. Het biedt mogelijkheden aan kinderen om te rennen, roepen, fietsen, etc. Kinderen hebben de drang dingen te ontdekken, hun wereld te vergroten. Een kind dat ergens vanaf wil springen, leert de afstand in te schatten en spelenderwijs met risico's om te gaan. Buiten spelen is niet alleen goed voor de motorische, maar ook voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Daarnaast is buiten spelen van belang voor de mentale ontwikkeling van kinderen. Afstanden inschatten, eigen grenzen bepalen bij het boompje klimmen of over muurtjes lopen; allemaal vaardigheden die in het hele leven van pas kunnen komen. Maar ook de verschillende seizoenen ervaren met regen, sneeuw en een lekker zonnetje. De verschillen zien tussen de bomen in de zomer en de winter en het verschil in de geur van bloemen opmerken. En daarnaast is het ook gewoon gezond.

Ons beleid is erop gericht dat kinderen zo veel mogelijk buiten komen. Wij vinden dat buitenspelen bij het dagelijks programma hoort en niet alleen gekoppeld moet worden aan mooi weer. Onze buitenruimtes zijn ingericht voor, en afgestemd op, alle leeftijdsgroepen. Zo kunnen de kinderen elkaar ontmoeten om samen te spelen en samen met de medewerkers buiten zijn.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>5 van 37</i>

2. Doelstelling en opvoedingsdoelen

We werken met gemotiveerde ervaren medewerkers die hart hebben voor kinderen. Een team dat open staat voor nieuwe invalshoeken, ervaringen en ontdekkingen. Een houding die we ook bij kinderen proberen te ontlokken. Open, nieuwsgierig, experimenterend en zelf ontdekkend. Een prachtig proces van afhankelijkheid (bij baby's) naar steeds verder ontwikkelde zelfstandigheid dat door de medewerkers wordt gestimuleerd. Met een houding van de medewerkers die vertrouwen uitstralen in het kunnen van het kind en bij wie een kind zich veilig en vertrouwd kan voelen; een houding die acceptatie en respect uitstraalt en waarbij een kind zichzelf kan en mag zijn, dus ook fouten mag maken en zo nieuwe oplossingen weet te vinden; een houding die rust uitstraalt dat het kind de tijd krijgt om dingen in zijn eigen tempo te doen; een houding die gezelligheid uitstraalt waardoor er een prettige sfeer in de groep is; oftewel: een houding waar oog, oor, 'liefde' en ruimte voor het kind in zijn totaliteit is. Immers: het kind staat centraal. Het juiste pedagogische klimaat is belangrijk voor optimale ontwikkeling van ieder kind. Een goede samenwerking met ouders is daarbij van groot belang. Voor de medewerker is het belangrijk om te weten hoe het thuis gaat en voor ouders is het belangrijk om te weten hoe de dag bij de opvang verlopen is. Daarom is er veel aandacht voor de haal- en brengcontacten.

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting, is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang. Ook ons beleid is gebaseerd op deze vier pedagogische basisdoelen. Deze doelen zijn gericht op het geven aan kinderen van:

1. Een gevoel van emotionele veiligheid.
2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
4. De kans zich normen en waarden van de samenleving eigen te maken.

We hebben het "veldinstrument observatie pedagogische praktijk" (GGD GHOR Nederland & Nederlands Jeugdinstituut (NJI), 2014) gebruikt om deze vier basisdoelen te vertalen naar concreet en observeerbaar gedrag in onze kinderopvang.

2.1 Emotionele veiligheid: veiligheid, geborgenheid, vertrouwen en gezelligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang. Het bieden van emotionele veiligheid is van primair belang. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen nu, maar ook omdat het een bijdrage levert aan het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen. Als een kind zich veilig voelt, gaat het op ontdekking uit en durft het nieuwe uitdagingen aan te gaan. Het kind ontwikkelt zelfvertrouwen en door positieve ervaringen wordt innerlijke groei bevordert.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	6 van 37

Veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen omdat kinderen vanuit een veilige situatie zich verder kunnen ontwikkelen. Dit is onder andere te bereiken door als medewerker een vertrouwensrelatie op te bouwen met het kind en de ouders en daarnaast een veilige, vertrouwde omgeving aan te bieden. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven zij de wereld te gaan ontdekken. Het bieden van veiligheid is van primair belang. Zowel fysiek als emotioneel. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van een kind, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van andere ontwikkelingsgebieden in de weg staat.

Dit uit zich bij ons bijvoorbeeld op de volgende wijze:

- We noemen de kinderen bij naam, bijvoorbeeld bij binnenkomst en afscheid, bij het geven van fruit en wanneer we aanstalten maken om het kind te verschonen.
- We kennen de bijzonderheden van de kinderen, bijvoorbeeld bij de geboorte van een broertje/zusje, de naam en leeftijdscategorie van broertjes/zusjes, vragen naar een uitje in het voorbije weekend.
- We vragen naar het welbevinden van kinderen, gericht op de situatie van het betreffende kind, bijvoorbeeld of het kind de voorbije nacht goed geslapen heeft; of het kind thuis goed gegeten heeft.

Geborgenheid / vertrouwen

Het gevoel van vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid moet groeien. Het is een proces dat begint op de dag dat het kind voor het eerst bij de kinderopvang komt wennen. Kinderen moeten elkaar en de medewerkers regelmatig zien om elkaar goed te leren kennen, want kinderen leren door herkenning. Vaste personen en patronen, oftewel structuur, dragen mede zorg voor een hechting tussen kinderen en medewerkers. Vanuit deze basis, de vertrouwensrelatie, streven wij ernaar om het kind zoveel mogelijk geborgenheid en veiligheid te bieden.

Het creëren van een hechte, vertrouwde relatie uit zich bij ons bijvoorbeeld op de volgende wijze:

- Nauw contact en relatie met baby's, bijvoorbeeld door de baby op schoot te nemen tijdens het voeden; kiekeboe-spelletje te spelen tijdens de verschoning; bij het aanbieden van een rammelaar kijken hoe de baby daar op reageert en pas na actieve signalen van het kind (met de ogen volgen, grijpbeweging) de rammelaar aan de baby geven.
- Bij ongewenst gedrag het kind aanspreken op zijn gedrag ipv op zijn identiteit (wel: "Blijf aan tafel zitten op je stoel want dan kunnen de andere kinderen rustig eten"; ipv te zeggen: "je bent een klein kind als je steeds wegloopt").
- Kinderen zijn vertrouwd met de kinderopvang door de bekende gezichten die ze om zich heen zien en het vaste dagritme (zie par. 3.3 voor een gedetailleerde beschrijving van het dagritme).
- Bij de overdracht aan het einde van de dag wordt het kind betrokken door te zeggen: "Maria, laat je vader eens zien wat je vanmiddag geknutseld hebt".
- Activiteiten voor 8+-ers sluiten aan op hun niveau, zoals het stimuleren van rollenspel/toneel, muziek maken op ons keyboard en (beperkte) tijd op de computer.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	7 van 37

- Voor 8+-ers wordt rekening gehouden met hun onzekerheid, bijvoorbeeld door ze meer privacy te bieden bij het omkleden en ze niet te dwingen mee te doen met een Kabouter Plop-dans .

2.2 Ontwikkeling persoonlijke competenties

Persoonlijke ontwikkeling

Wij verstaan onder persoonlijke ontwikkeling de persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, weerbaarheid, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Kenmerken die een kind nodig heeft om problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Contact en spel zijn hierbij heel belangrijk. Kinderen gaan de wereld ontdekken en komen via contacten en spel tot hun creativiteit, onafhankelijkheid en veerkracht. Respect voor zichzelf en voor anderen spelen daarbij een belangrijke rol. Persoonlijke ontwikkeling betekent ook dat kinderen in hun waarde worden gelaten, dat ze de ruimte en vrijheid krijgen voor hun denken, spreken en doen. En dat ze kunnen gaan en staan waar ze willen. Dit betekent in de praktijk dat er aandacht is voor de eigen inbreng van de kinderen, voor hun eigen mening, hun eigen initiatief en hun eigen wil. Dus ruimte voor de 'eigen ik' van ieder kind; het kind mag zijn wie het is. Door eigen initiatieven en eigen mening kunnen kinderen zichzelf zijn. Ze leren dat ze zich niet anders voor hoeven te doen dan ze zijn. Kinderen krijgen daardoor een positief zelfbeeld en hun zelfvertrouwen wordt vergroot. Kinderen ontwikkelen zich beter wanneer ze de mogelijkheid krijgen om datgene te onderzoeken wat ze het meeste interesseert op dat moment. Die ontwikkeling geldt voor lichamelijke en cognitieve vaardigheden, maar ook voor sociale vaardigheden en zelfkennis. De inrichting, de materialen, de rol van de pedagogisch medewerker en de groep zijn factoren om het geheel te bevorderen. Het ontwikkelen van de persoonlijke competenties uit zich bij ons bijvoorbeeld op de volgende wijze:

- Het ontwikkelen van de grove en fijne motoriek is afgestemd op het niveau van het kind: pas nadat een kind in staat is om iets vast te pakken laten we het kind zelfstandig brood eten; pas als het kind arm/beencoördinatie beheerst leren we het kind zelf een sok aan te trekken.
- Het kind uitdagingen geven die aansluiten op zijn interesse en niveau, bijvoorbeeld een puzzel laten maken op zijn niveau, een boek laten lezen op zijn niveau of een letterdoos geven. Een 8+-er mag onder toezicht helpen de fles te geven of een fruithapje te geven aan kleinere kinderen.
- Enthousiasme, avontuur, uitdaging bevorderen door te variëren in spelactiviteiten. Dus niet elke dag een puzzel laten maken maar ook bv een boek laten lezen, constructie materiaal, kringspellen en zingen.
- Wanneer een kind roept dat iets niet lukt (bijv. een knoop in de schoenveter), vragen: "wat zou je daar aan kunnen doen?", of "hoe kun je dit oplossen?"
- Zorgen voor uitnodigend spelmateriaal, zoals een kleurrijk keukenservies, schone poppenspullen of een traptractor die makkelijk rijdt en stuurt.
- Het ontwikkelen van regie en zelfsturing door het kind zelf brood te laten smeren.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>8 van 37</i>

- Doordat kinderen hun werkjes mee naar huis nemen, kunnen ze trots hun werkjes aan ouders en broertjes/zusjes laten zien, waardoor hun zelfvertrouwen groeit.
- De leefwereld te verbreden bijvoorbeeld door samen naar de kippen te gaan en een kippenei uit het hok te halen.
- De box is zo geplaatst dat de baby de ruimte goed kan overzien en zo zijn leefwereld kan observeren en verkennen. Tussen twee boxen is plexiglas geplaatst zodat baby's naar elkaar kunnen kijken. Baby's worden tegenover elkaar gezet in een wipstoel zodat ze naar elkaar kunnen kijken.
- Het kind uit zijn emoties en die accepteren we. Bijvoorbeeld door te zeggen: "wat goed van jou; high-five!". Of als een kind bij het afscheid verdrietig is, dan zeggen we: "je bent verdrietig; je mag best huilen" ipv te zeggen: "stel je niet aan!".
- Bij 8+-ers wordt nadrukkelijker gelet op hun taalgebruik en daar worden ze ook op aangesproken indien dit niet respectvol is. Het taalgebruik van de beroepskracht is dan duidelijker en meer dwingend dan bij de kleintjes, bijvoorbeeld: "ik wil dat je dat met andere woorden zegt" of "ik wil dat je dat op een andere toon zegt".
- Wanneer iets gebakken wordt, dan wordt voor kleuters het deeg gemaakt door de beroepskracht. Bij 8+-ers wordt aangesloten op hun zelfraadzaamheid door ze bv alleen het recept te geven.
- Opvallend (motorisch) gedrag bespreken we met de ouder, bijvoorbeeld opvallend slikgedrag wanneer een kind drinkt bespreken met ouder en adviseren om met consultatiebureau te bespreken; risico's aangegeven van langdurig verblijf in een loopwagentje; advies geven of beperken van langdurig slapen in een maxi-cosi.

2.3 Ontwikkeling sociale en emotionele competenties

Sociale ontwikkeling

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

Wij vinden het belangrijk om hier een bijdrage aan te leveren. Medewerkers zijn er dan ook op gericht om relaties tussen kinderen te ondersteunen. In de praktijk betekent dit dat ieder kind zijn eigen positieve plek heeft in de groep, dat de kinderen elkaar herkennen of naar elkaar lachen, samen grapjes maken, kleine confrontaties samen oplossen, praten, samen spelen, of naast elkaar spelen met hetzelfde speelgoed. Kinderen leren ook veel door naar elkaar te kijken en elkaar te imiteren. Ook de zorg voor elkaar is iets wat kinderen in de groep leren. Grote kinderen kunnen helpen voor het zorgen van de kleinere kinderen. Als een leidster een kind troost komt vaak een ander kind toekijken. De medewerker kan dan uitleggen waarom een kind verdrietig is. Gezelligheid binnen de groep is erg belangrijk. Dit blijkt uit de openheid en warmte van het team. Zowel medewerkers onder elkaar, als kinderen met elkaar, zorgen gezamenlijk voor een goede sfeer, zodat iedereen zich prettig voelt.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	9 van 37

Het ontwikkelen van de sociale vaardigheden uit zich bij ons bijvoorbeeld op de volgende wijze:

- Samen fruit eten, drinken, zingen, maar ook elkaar iets geven of helpen en speelgoed met elkaar delen.
- Samen spelen en leren wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld door bij binnenkomst van een kind te zeggen: “ga eens kijken wie met de poppen aan het spelen is?”, “heb je gezien wie er al in de wipstoel ligt?”, “Wie gaat Maria helpen om de pop kleren aan te trekken?”, “Wie gaat Bas meehelpen met het klaarmaken van de tafel?”
- Kinderen leren rekening te houden met elkaar door te zeggen dat we aan tafel blijven zitten totdat iedereen klaar is met eten.
- Kinderen leren elkaar te helpen door aan tafel te vragen of ze een ander kind een stukje brood willen geven.
- Gezamenlijke spellen spelen zoals zakdoekje leggen, samen een grote berg in de zandbak maken en liedjes te zingen zoals ‘Jan-huigen-in-de-ton’, om kinderen met elkaar een spel te laten spelen.
- Het creëren van groepssfeer door bij het opruimen te zeggen: “jij ruimt dit op; jij ruimt dat op; ik ruim dit op; zodat we samen ervoor zorgen dat het hier weer netjes is”.
- In hun keuze voor activiteiten, wordt rekening gehouden met de leeftijdscategorie: jongens van 8+ mogen buiten stoeien zodat ze hun grenzen leren kennen (door er soms net overheen te gaan).
- Ontwikkelen van creativiteit en nadenken van het kind, bijvoorbeeld door een kind te vragen waar iemand naar binnen en buiten kan als het kind een huis aan het bouwen is.
- Stimuleren om spelactiviteiten te ondernemen, bijvoorbeeld door te zeggen “ik heb honger gekregen van al dat spelen”, om daarmee kinderen op het idee te brengen in het keukentje te gaan koken. Of door te zeggen “ik ga rails neerleggen, wie helpt er mee?”. Of door zelf te gaan verven en daarmee kinderen nieuwsgierig te maken en uit te nodigen.

Emotionele ontwikkeling

Nauw verwant aan de sociale ontwikkeling, ligt de emotionele ontwikkeling. Om contact te zoeken met anderen en zijn behoeftes aan de ander duidelijk te maken, is het van belang dat het kind zijn gevoelens kan uiten. Kinderen kunnen zich op verschillende manieren uiten in hun emoties. Het gaat immers om gevoelens van boosheid, frustratie, angst en blijdschap. Wij vinden het erg belangrijk, ongeacht de gevoelens, dat deze serieus worden genomen. Soms kan een kind gedrag vertonen wat niet aanvaardbaar is bijv. wanneer een kind iemand anders slaat. De medewerker zal het kind hierop aanspreken en proberen te achterhalen wat er aan de hand is. Vervolgens proberen we samen tot een oplossing te komen.

Het ontwikkelen van het uiten van emoties laat zich bij ons bijvoorbeeld op de volgende wijze terugzien:

- Complimenten geven bij goed gedrag tussen kinderen, bijvoorbeeld door te zeggen: “wat goed dat je het autootje teruggeeft nadat je het had afgepakt”.
- Bij negatieve interactie neemt de beroepskracht de regie. Zie par. 3.12 voor een uitgewerkt voorbeeld van de interactie tussen kinderen bij onenigheid en hoe hen wordt geleerd rekening te houden met elkaars emoties.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	10 van 37

- Een kind wordt betrokken bij de emoties van een ander kind, bijvoorbeeld wanneer een kind gevallen is, wordt gezegd: “zie je dat Bas gevallen is? Nu komt er een beetje bloed; dat doet pijn en nu is Bas verdrietig.

2.4 Normen en waarden

Wij vinden het binnen de werkwijze erg belangrijk kinderen te helpen om een bepaald gevoel van eigenwaarde en een **positief denkbeeld** te ontwikkelen. We zijn van mening dat vanuit een positief denkbeeld en **zelfvertrouwen** een kind de wereld kan ontdekken. Normen en waarden die we vanuit onze visie essentieel vinden en om die reden de kinderen mee willen geven zijn:

- Zelfvertrouwen
- Positief zelfbeeld
- Eerlijkheid
- Respect
- Sociale vaardigheden
- Verantwoordelijkheidsgevoel
- Eigen keuzes maken

Pedagogisch medewerkers proberen kinderen het gevoel te geven dat ze onvoorwaardelijk worden geaccepteerd. Hierbij is het van belang dat het kind begrijpt en/of voelt dat bepaald ongewenst gedrag wordt ‘afgekeurd’ om het gedrag en niet om de persoon. Actief luisteren is een basishouding van de medewerkers in het contact met onze kinderen. Wat zegt een kind werkelijk? Wat wil het duidelijk maken? Het is een onderdeel van respectvolle communicatie. Een pedagogisch medewerker sluit zoveel mogelijk aan bij het kind, door het kind te volgen (waar kijkt de baby naar?), aan te sluiten bij de behoeften van een kind (een kind dat moe is naar bed brengen; een peuter die beweeglijk is proberen bewegingsruimte te bieden enz.) en ontvangstbevestigingen geven op initiatieven van een kind. Het kind zal zich dan ‘gehoord’ en ‘gezien’ voelen. Hierdoor neemt zijn zelfvertrouwen toe. Door echt aan te sluiten bij behoeften van kinderen ervaart een kind een vrijheid om te ontdekken en te ervaren. Het kind wordt dus geprikkeld om **zelf eigen keuzes** te maken en initiatieven te nemen.

Respect houdt voor ons in dat een kind zijn gevoel mag uiten. Op deze manier kan het kind gevoelens verwerken en duidelijk maken wat hem bezig houdt en wat het voelt. Als de pedagogisch medewerker haar ware gevoel toont is zij open en **eerlijk** en laat ze het kind zien wie ze werkelijk is. Zou ze dit niet doen dan merkt het kind een ‘tegenstrijdigheid’ en ervaart dit als ‘gemaakt’, ‘onoprecht’ of ‘onbetrouwbaar’. Er zou dan geen sprake zijn van een relatie die gebaseerd is op waardering en **respect**.

Door respectvol met de kinderen om te gaan hopen we dat kinderen ook leren om respect voor zichzelf en hun omgeving te ontwikkelen. Als een kind iedere week bij ons komt, vinden we het belangrijk dat het kind bijdraagt in zijn ontwikkeling een **sociaal** mens te zijn. Het kind leert spelenderwijs **verantwoordelijkheidsgevoel** te ontwikkelen voor zichzelf, de andere kinderen en zijn omgeving.

Het ontwikkelen van de normen en waarden uit zich bij ons bijvoorbeeld op de volgende wijze:

- Wanneer fruit wordt gegeten, dan wordt de kinderen gevraagd om één stukje van het bord te pakken en daarna door te geven, in plaats van alles voor zichzelf te houden. Zo leert het kind te delen met anderen.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	11 van 37

- Tijdens de lunch eerst kinderen een hartige boterham laten eten en daarna evt. een zoete boterham. Deze regel wordt elke dag herhaald en uitgelegd, zodat kinderen de regels leren kennen.
- Aan tafel tijdens de lunch is een goed moment om aandacht te hebben voor fatsoensnormen: niet boeren en smakken aan tafel, zachtjes praten, anderen bij hun naam noemen.
- We hechten belang aan een gezonde leefstijl en dit bevorderen we door elke ochtend voor alle kinderen een fruithapje te geven, bij het brood melk te drinken ipv ranja, in de middag een theebiscuitje te eten ipv een royale koek.
- Bij aanspreken op gedrag wordt positieve taal gebruikt, namelijk benoemen wat we wél willen zien. Bijvoorbeeld: “rustig lopen binnen” (ipv te zeggen: “niet rennen”); “ga op je billen zitten” (ipv te zeggen: “niet met je schoenen op de bank”).
- Op het moment dat een kind een keer iets mag wat niet gebruikelijk is, dan wordt uitdrukkelijk gezegd: “voor deze keer mag je , maar volgende keer doen we weer ...”
- Bij de overdracht naar de ouders wordt niet alleen uitgelegd wat gedaan is, maar ook wáárom dat zo gedaan is; wat de beweegredenen en de pedagogische overwegingen zijn. Wanneer ouders aangeven het niet eens te zijn met bepaalde beslissingen en de reden daarvoor, dan worden uiteindelijk de normen en waarden van de ouders gevolgd (bijv. wel/geen ranja tijdens het eten). Uitzondering hierop is wanneer de belangen van het kind geschaad zouden worden.
- De nieuwsgierigheid van kinderen bevorderen door zelf enthousiaste taal te gebruiken, bijvoorbeeld: “WAUW, wat heb je een mooie toren gebouwd”, waardoor andere kinderen komen kijken.
- Plezier maken door bijvoorbeeld een kriebelspelletje te spelen waardoor een kind moet lachen.
- We leren van 8+ers dat van hen meer gevraagd wordt dan van kleinere kinderen, bijvoorbeeld door ze te vragen voor zichzelf en voor anderen drinken in te schenken, of door van hen te verwachten dat ze zelf knutselmateriaal pakken én opruimen en zelfstandig buiten kunnen spelen. Ook wanneer ze worden aangesproken op hun gedrag, bijvoorbeeld door te zeggen: “ik wil dat je naar me luistert als ik tegen je praat”.
- We leren kinderen omgaan met kinderen die ‘anders zijn’ (bijv. glutenallergie, spalkjes). Op de eerste plaats leggen we uit waarom tijdens het eten of het spelen de ‘andere’ kinderen iets moeten of niet mogen. Daarnaast geven we hen mee en leren we ze dat het ‘normaal’ is om anders te zijn.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>12 van 37</i>

3. Opvoeding van het kind

Wanneer we bewust bezig zijn met het realiseren van een pedagogisch doel voor een kind, dan spreken we van pedagogisch handelen. Hiertoe hebben we de volgende vijf pedagogische middelen tot onze beschikking:

- De rol van de pedagogisch medewerkers: hoe gaan de pedagogisch medewerkers en het kind met elkaar om.
- De groep: de rol en de invloed van de groep kinderen en volwassenen.
- De omgeving: de inrichting en het gebruik van de binnen- en buitenruimte.
- De activiteiten: wat het kind kan doen of ondernemen (ontdekken, onderzoeken, uitproberen).
- Het spelmateriaal: alles waarmee het kind kan spelen.

Om een pedagogisch doel te bereiken, moeten deze middelen in samenhang worden aangeboden.

3.1 Groepen en groepsindeling

Er wordt gekozen voor brede horizontale groepen, vanwege de volgende redenen:

- Een brede horizontale groep heeft door de kleine variatie aan leeftijd het karakter van een (klein) gezin en biedt in die zin een natuurlijke situatie. De horizontale groep kan hierdoor uitdaging bieden door de stimulans die (iets oudere) kinderen elkaar bieden.
- Omdat de kinderen hetzelfde ritme hebben (van slapen, eten, et cetera) is er meer tijd om de kinderen de specifieke, bij de leeftijd horende aandacht te geven.
- Het kind kan naar eigen behoefte spelen met leeftijdgenootjes, waardoor het zelfvertrouwen vergroot wordt.
- De kleinere kinderen nemen gedragsregels, zoals handen wassen en opruimen, over van de grotere kinderen.
- Ook zien kinderen dat de andere kinderen gemotiveerd worden om bv geen luier meer te dragen en gebruik te maken van het toilet. Dit stimuleert veel kinderen in hun zindelijkheidstraining.
- De horizontale groep stimuleert ook de taalontwikkeling. Het aanbod aan (voor)lezen word af gestemd op de leeftijdsgroep en de kinderen.
- De kinderen kunnen zich aan elkaar optrekken en spelen met speelgoed of spelletjes welke geschikt zijn voor de betreffende leeftijd. Dit vormt voor veel kinderen een grote uitdaging.
- Het kind is niet steeds de jongste in een groep. Het is ook een periode de middelste en de oudste.
- Kenmerken die horen bij een bepaalde leeftijd (bijvoorbeeld koppigheid) vallen in een horizontale groep minder op, zodat er ook minder aandacht aan hoeft te worden besteed.
- Voor de leidsters betekent het dat zij met specifieke ontwikkelingen te maken hebben. Hier kunnen opleiding en scholing gericht op aangeboden worden.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	13 van 37

- Broertjes en zusjes zitten mogelijk in dezelfde groep.

3.2 Groepsleiding

Op elke groep staan pedagogisch medewerkers. Er wordt zo veel mogelijk gestreefd naar zo weinig mogelijk wisseling in het vaste rooster van de medewerker, zodat ieder kind zo min mogelijk wisseling van medewerkers kent. Door de kleinschaligheid draaien alle medewerkers naast hun vaste groep ook BSO, hierdoor kennen we elkaar allemaal en hebben de kinderen altijd vertrouwde gezichten ingeval van ziekte of afwezigheid van een medewerker.

Wij werken met een mentor als vast aanspreekpunt zodat er zo veel mogelijk persoonlijk contact is tussen het kind, pedagogisch medewerker en de ouders. De verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep.

3.3 3-uurs regeling

Afwijken van de wettelijk voorgeschreven leidster-kind ratio (de zogenaamde 3-uurs regeling) is toegestaan op vast aangegeven tijden. Voor onze opvang gelden deze tijdens de haal en breng momenten van en naar de basisschool en de pauze tijd van de medewerkers.

Op maandag, dinsdag en donderdag;

- Tussen 8.15u en 8.45u tijdens het wegbrengen van de kinderen naar de PSZ en de basisschool.
- Bij het ophalen van de kinderen van de PSZ tussen 11.30u en 12.00uur.
- In de pauze periode vanaf 13.00u tot het moment dat de kinderen van de basisschool zijn gehaald om 15.00u.

Op woensdag en vrijdag;

- Tussen 8.15 en 8.45u tijdens het wegbrengen van de kinderen naar de PSZ en de basisschool.
- Vanaf het moment dat de kinderen worden opgehaald van de PSZ en de basisschool tot na de pauze periode van de basisschool
- Bij het ophalen van de kinderen van de PSZ en basisschool tussen 12.00 en 12.45u.
- In de pauze periode tussen 13.00 en 14.45.

Wij streven ernaar om zo weinig mogelijk af te wijken van de leidster-kind ratio. Een medewerker gaat aan het einde van de dag niet eerder naar huis dan wat de kind aantallen toelaten.

Mocht een pedagogisch medewerker alleen in het pand zijn en er iets gebeuren, dan is er een belling met achterwachten. Deze kan binnen 10 minuten aanwezig zijn als er calamiteiten zijn. Tussen de middag liggen de kinderen van de DOV grotendeels in bed waardoor we de pauzes gezamenlijk op kunnen vangen. Mocht een pedagogisch medewerker het pand verlaten dan is er altijd een andere pedagogisch medewerker aanwezig.

Zie de volgende link voor de meest actuele wettelijke regels omtrent leidster-kind ratio's volgens het 'Convenant Kwaliteit Kinderopvang' die we hanteren:

<http://1ratio.nl/bkr/#/>

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	14 van 37

3.4 Stamgroep

Kinderen, vooral jonge kinderen, hebben behoefte aan een bekende, veilige omgeving. Deze vertrouwde omgeving bestaat enerzijds letterlijk uit de omgeving, de ruimte waar een kind verblijft en anderzijds is het van belang dat mensen die het kind ziet vertrouwd zijn; dit zijn de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen van de groep. Kinderopvang Elsendorp heeft 3 stam groepen, de dagopvang(DOV), de peuterspeelzaal (PSZ) en de buitenschoolse opvang(BSO). Als het kind als baby start bij onze opvang start hij in de dagopvang, dit is dan zijn vaste stamgroep. Naar mate het kind ouder wordt en zich ontwikkelt groeit het kind naar de peutergroep. Vanaf de leeftijd van ongeveer 2 jaar en 3 maanden plaatsen we het kind (naar behoefte) in de peuterspeelzaal. Vanaf de leeftijd van 4 jaar gaat het kind naar de basisschool en komt hij automatisch in de bso terecht. De bso heeft 2 groepsruimtes, 1 voor het jongere kind (4 t/m 7jaar) en 1 voor de oudere (8 t/m 12jaar). Door het opendeuren beleid groeien de kinderen bijna automatisch door van de ééne naar de andere groep.

Activiteiten buiten de stamgroep

Tijdens de opvang mogen kinderen ook activiteiten doen buiten hun stamgroep. Bijvoorbeeld een kind van de BSO gaat 'helpen' in de DOV of een kleuter van de DOV gaat spelen met de 'grote' kinderen van de BSO. We noemen dit ook wel 'activiteiten buiten de stamgroep'.

Incidenteel samenvoegen van stamgroepen

Tijdens vakanties of op dagen met een lage bezetting voegen we groepen samen. Dit gebeurt dan in de DOV of PSZ. Tijdens de dag zullen we, waar mogelijk, de oudste kinderen meenemen naar de PSZ/ BSO om daar activiteiten te bieden naar hun behoefte.

3.2 De dagindeling

De dagindeling van de groepen is de rode draad als het gaat om het invulling geven aan het pedagogisch beleid. Waarden en normen worden overgedragen door en geïntegreerd in de dagindeling. Vaste regels en afspraken creëren helderheid voor ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen.

De volgende dagindeling beschrijft hoe het er dagelijks in de groepen aan toe gaat. Wanneer er aanleiding toe is, brengen we hierin veranderingen aan, bijvoorbeeld bij het vieren van feesten.

Dagindeling kinderdagopvang (DOV)

Ochtend:

- 06.00-09.00: De meeste kinderen worden gebracht. Voor ouders bestaat de gelegenheid om informatie uit te wisselen. Kinderen gaan vrij spelen tot 9.30
- 09.30-10.30: Samen gaan we opruimen en eten we fruit en drinken we sap. Vooraf en na afloop mondjes/handjes wassen. Aan tafel doen we een activiteit, zoals bijv. lezen of een liedje zingen.
- 10.30-11.30: Kinderen worden verschoond en sommige kinderen gaan naar bed. De andere kinderen kunnen vrij spelen en één van de

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	15 van 37

- 11.30-12.30: medewerkers biedt een gerichte activiteit aan. Dit kan variëren van knutselen tot lekker buiten gaan spelen. Kinderen worden wakker. Grote kinderen gaan naar het toilet. De tafel wordt gedekt en het speelgoed opgeruimd. Dan gaan we middagen. Mondjes, handjes poetsen, kinderen verschoneren.
- Middag:*
12.30-14.30: Kinderen die moeten slapen gaan naar bed. Schoonmaken van de groep en overdracht schrijven.
- 14.30-15.30: Kinderen gaan vrij spelen of doen een activiteit. De kinderen uit bed halen en gaan aan tafel. We lezen een boekje, eten bv. een soepstengel en drinken sap. We zingen liedjes.
- 15.30-16.00: Sommige kinderen gaan weer naar bed, de andere kinderen doen een activiteit of mogen vrij spelen.
- 16.00-16.30: Kinderen krijgen de gelegenheid om yoghurt te drinken. De kinderen worden voor de laatste keer verschoond.
- 16.30-18.30: Kinderen komen uit bed, ouders komen hun kinderen ophalen. Kinderen die langer blijven krijgen indien nodig eventueel nog een groentehap (van thuis).

Dagindeling kinderdagopvang (PSZ)

Ochtend:

- 06.00-09.00: De meeste kinderen worden gebracht. Voor ouders bestaat de gelegenheid om informatie uit te wisselen. Kinderen worden een activiteit aangeboden en er is tijd om vrij te spelen.
- 09.30-10.30: Samen gaan we opruimen en eten we fruit en drinken we sap. Vooraf en na afloop mondjes/handjes wassen. Aan tafel doen we een activiteit, zoals bijv. lezen of een liedje zingen.
- 10.30-11.30: Kinderen worden indien nodig verschoond. De medewerker biedt een gerichte activiteit aan. Dit kan variëren van knutselen tot lekker buiten spelen.
- 11.30-12.30: De tafel wordt gedekt en het speelgoed opgeruimd. Dan gaan we middagen.

Middag:

- 12.30-14.30: Kinderen die moeten slapen gaan naar bed. Schoonmaken van de groep en kinderen indien nodig verschoneren. Kinderen gaan vrij spelen of doen een activiteit.
- 14.30-15.30: De kinderen uit bed halen en gaan aan tafel. De BSO kinderen sluiten aan tafel aan. We drinken sap en eten bv fruit.
- 15.30-16.30: De kinderen doen een aangeboden activiteit of mogen vrij spelen.
- 16.00-16.30: Kinderen krijgen de gelegenheid om yoghurt te drinken.
- 17.00-18.30: Ouders komen hun kinderen ophalen. Kinderen die langer blijven krijgen indien nodig een warme maaltijd.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	16 van 37

Dagindeling Buitenschoolse opvang (BSO)

Schooltijd:

- 06.00-08.00: Kinderen worden gebracht. Voor ouders bestaat de gelegenheid om informatie uit te wisselen. Kinderen krijgen de mogelijkheid om bij ons te ontbijten tot 7.30uur.
- 08.15-8.30: De kinderen worden naar school gebracht.
- 14.45: De kinderen worden van school gehaald. Dan gaan we met elkaar fruit eten en wat drinken. Daarna mogen ze vrij spelen of deelnemen aan activiteiten die er die dag aangeboden worden.
- 16.00-16.30 Kinderen krijgen de gelegenheid om yoghurt te drinken.
- 17.00-18.30: Kinderen worden gehaald door hun ouder(s).

Vakanties:

- 6.00 – 9.00: Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen.
- 9.30 – 10.00: We gaan aan tafel om fruit te eten en wat te drinken.
- 10.00 – 11.30: Er worden thema's georganiseerd met daarbij activiteiten. Hieraan kunnen de kinderen deelnemen als ze dat willen. Er wordt soms een wandeling gemaakt naar de speeltuin in de straat of naar het bos.
- 11.30 – 12.30: Tijd voor de lunch.
- 12.30: Na het eten mogen de kinderen weer vrij spelen en worden activiteiten aangeboden.
- 14.30 – 15.00: We eten gezamenlijk een koekje of fruit en drinken wat.
- 16.00 - 16.30: Kinderen krijgen de gelegenheid om yoghurt te drinken.
- 17.00 – 18.30: Kinderen worden gehaald door hun ouder(s).

3.3 De Buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar. De kinderen afkomstig van de basisschool in Elsendorp worden door de medewerkers te voet of met de bolderwagen van school gehaald. De kinderen afkomstig van een school buiten Elsendorp met de auto.

We vinden het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Naast het aanbieden van georganiseerde activiteiten kunnen kinderen zelf invulling geven aan wat ze willen doen en met wie. De ruimte is ingericht zodat die voldoet aan de behoeften van het kind, zoals gelegenheid om te knutselen, bewegen en zich even kunnen terugtrekken. Door dit zelf te kunnen bepalen, ontstaat er een veilig en vertrouwd gevoel. Toch is niet alles helemaal vrijblijvend. Er is een zekere mate van structuur (regels, regelmaat en gewoontes), omdat dit de kinderen duidelijkheid biedt. Het kind weet waar het aan toe is en wat hem te wachten staat. De structuur geeft een gevoel van

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	17 van 37

veiligheid en vertrouwen en bij jonge kinderen een tijdsgevoel waardoor de dag overzichtelijk wordt.

We gaan serieus om met de emoties van kinderen. Hierdoor leren we het kind beter kennen en het geeft het kind een gevoel van veiligheid. Het kind wordt geaccepteerd in het uiten van zijn blijheid, geluk, angst, boosheid, tevredenheid, enz. en leert met die emoties om te gaan. Wij willen het kind leren zijn emoties te uiten zonder anderen te kwetsen of pijn te doen. De pedagogisch medewerkers houden altijd in de gaten of alle kinderen zich veilig kunnen voelen, zonder “last” te hebben van andere kinderen. Als een kind iets aan het vertellen is in de groep, krijgt het hiervoor ook de ruimte en zorgen de medewerkers ervoor dat het kind niet gestoord wordt in zijn verhaal.

3.4 Vierogenprincipe

Naar aanleiding van een zedenzaak in Amsterdam heeft de commissie Gunning in haar rapport de term vierogenprincipe geïntroduceerd. Dit betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren, uitgaande van onderstaande vertrekpunten. Er wordt getracht de opvang zo veilig mogelijk te maken. Bij het uitvoeren van dit principe dient rekening te worden gehouden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin de pedagogische medewerker alleen op de groep is. Belangrijk is:

- Voor wat betreft de verschoningsruimte is er rondom glas, waardoor collega's, ouders en andere passanten (onaangekondigd) naar binnen kunnen kijken.
- De inrichting van het gebouw is zodanig dat het niet mogelijk is dat een volwassene zich kan afzonderen met een kind. De slaapkamers worden alleen betreden met open deuren.
- Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep werkt, kunnen ouders door het persoonlijk toegangssysteem onaangekondigd binnen komen.
- Wanneer op een dag met meerdere medewerkers wordt gewerkt en een medewerker enige tijd met een kind alleen is, dan wordt onaangekondigd, maar tenminste na 10 min, gekeken waar de collega is.
- Wanneer een medewerker op een slaapkamer is, staat de deur open en wordt van tevoren de babyfoon aangezet, waardoor anderen te allen tijde mee kunnen luisteren.
- We vertellen elkaar waar we naar toegaan met een kind, bijvoorbeeld: "ik ga met Maria naar de wc".
- Wanneer uit de betreffende activiteit niet vanzelfsprekend blijkt hoe lang een medewerker weg zal blijven, dan vertelt hij ook hoe lang hij weg denkt te blijven. Bijvoorbeeld: "Ik ga naar buiten toe en ben over 30 min terug". De afspraak is dat een medewerker niet met een kind naar een afgelegen plaats gaat. Een medewerker neemt altijd een telefoon mee, zodat een andere volwassene altijd de mogelijkheid heeft om (onverwacht) contact op te nemen.
- Wanneer een medewerker een kind (0-4 jaar) helpt bij de toiletgang, dan blijft de wc-deur open (op een kier).
- Aan het eind van de dag, tijdens het laatste half uurtje bijv. kan het voorkomen dat de pedagogisch medewerker mogelijk alleen is. De laatste kinderen worden door hun ouders opgehaald waardoor een pedagogisch medewerker eveneens op dit moment zelden alleen is met een kind.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	18 van 37

- We werken bijna continue met stagiaires. Hierdoor word de kans dat pedagogisch medewerkers alleen zijn met kinderen nog kleiner.
- Er heerst een open, professioneel klimaat waarbij medewerkers door de leidinggevende worden uitgenodigd om elkaar feedback te geven en opvallend gedrag van collega's te signaleren en te melden (bijv. in teambijeenkomsten of tijdens individuele gesprekken). Pedagogisch medewerkers weten dat als zij iets moeilijk vinden dit openlijk met een collega kunnen en moeten bespreken. Komen ze er niet uit dan vragen ze hulp/advies aan de leidinggevende. Als ook zij niet tot een bevredigend resultaat kunnen komen, wordt er een gesprek met een externe bemiddelaar aangegaan.
- De uitvoering van het vierogenprincipe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn.

3.5 Afscheid nemen

Het brengen van het kind is een belangrijk moment van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van zijn ouders. Sommige kinderen hebben moeite met het loslaten van de vertrouwde ouder. De belofte dat het kind later op de dag opgehaald zal worden, stelt hem niet altijd gerust: iemand die uit het zicht verdwijnt kan in de ogen van het kind definitief weg zijn.

Het is van belang dat het kind weet dat de ouder vertrekt en dat dit niet onopgemerkt gebeurt. De leidster zal het kind overnemen bij het weggaan van de ouder en vervolgens gaan ze samen zwaaïen. Verdriet bij het afscheid mag, een knuffel of eventueel een speentje kan hierbij helpen. Ook kan een pedagogisch medewerker het kind afleiden waardoor het zijn verdriet sneller vergeet. Dit proces kan bespoedigd worden door het afscheid nemen kort te houden. Ook door onzekerheid van de ouders over het achterlaten van hun kind, bestaat de kans dat het kind veel moeite heeft met afscheid nemen. Er is altijd een mogelijkheid, wanneer die behoefte er is, tot telefonisch contact met een van de pedagogisch medewerkers.

3.6 Eten en drinken aan tafel

Ontbijt

Kinderen die tussen 6.00u en 7.15u gebracht worden hebben de mogelijkheid om op de kinderopvang het ontbijt aan tafel te eten.

Fruit

Iedere ochtend rond half 10 wordt er samen fruit gegeten, tevens is dit de opening van de dag en worden er liedjes gezongen. Appels, peren en bananen zijn iedere dag vers aanwezig. Ook wordt er geregeld seizoensfruit aangeboden. Voor de kleintjes worden er fruithapjes klaargemaakt.

Middageten DOV

Vanaf half 12 is het tijd voor de lunch. Alle kinderen gaan aan tafel en we zingen gezamenlijk "smakelijk eten". De eerste boterham wordt met 'gezond' beleg gegeten. De overige boterhammen mogen met zoet. Er wordt ook rekening gehouden met diëten of wensen van ouders. Soms hebben we iets extra's voor de middag, bijvoorbeeld tosti's of aardbeien.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	19 van 37

De boterhammen worden gesmeerd door de pedagogisch medewerkers en de 'grote' kinderen mogen het zelf proberen. Voor de kleinere kinderen worden er stukjes gemaakt en voor de grote kinderen gaat de boterham in twee stukken.

Wanneer alle boterhammen klaar zijn gaan we met z'n allen eten. We vinden het belangrijk om samen en in alle rust te eten. Naast het eten krijgen ze een (tuit)beker met melk. De grotere kinderen worden gestimuleerd in het maken van keuzes. Als het gaat om beleg, maar ook om het nemen van initiatief "mag ik nog een boterham/melk?".

Ook wordt er gelet op het 'netjes' eten: dit houdt in niet proppen en niet met eten gooien. De hoeveelheid boterhammen die een kind mag eten, kan afhankelijk zijn van de wens van de ouders. Wanneer alle kinderen klaar zijn met eten, worden mondjes en handjes geïsoetst.

Koekje/soepstengel

's Middags rond half 3 gaan we aan tafel om een soepstengel/koekje te eten en sap drinken.

Yoghurt

's Middags rond 16.00u krijgen kinderen yoghurt aangeboden om de tijd te overbruggen voordat ze thuis eten.

Groentehap

Wanneer kinderen te hongerig zijn om de groentehap thuis te eten, bestaat de mogelijkheid dat wij deze geven. Dit geldt voor kinderen die tot 18:00 uur of 18:30 uur blijven. De groentehap kan vanaf 17:30 uur gegeven worden. De groentehap wordt meegegeven door de ouders.

Flesvoeding

Iedere baby heeft zijn eigen ritme, of het nu gaat om slapen of eten. We proberen zoveel mogelijk het ritme van de baby te volgen. De flesvoeding van de baby is dan ook afgestemd op het ritme van thuis. Ook kan er borstvoeding gegeven worden. Er moet wel altijd reservevoeding aanwezig zijn in het vriesvak op de groep. De ouders zorgen zelf voor de flesvoeding.

3.7 Slapen

Slapen is een dagelijks terugkerend ritueel binnen de kinderopvang. Om alle indrukken en belevenissen van een intensieve dag te verwerken, kan een rustperiode onontbeerlijk zijn.

Ieder zijn eigen slaapje

We kijken naar het slaapritme van het individuele kind. Het kan zijn dat een kind meer of minder slaapt dan thuis; afhankelijk van de invloed van de indrukken en belevenissen. We hebben verschillende slaapkamers waar maximaal met 3 kinderen word geslapen, tevens proberen we het kind zoveel mogelijk in hetzelfde bedje te leggen.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	20 van 37

Slaapzak en knuffel

Kinderen slapen in een slaapzak (of onder een dekentje) van de kinderopvang. Na gebruik worden slaapzak of dekentje en het hoelaken in de eigen bak van het kind bewaard. Slaapzak en/of dekentje worden met regelmaat gewassen.

Veel kinderen maken gebruik van spenen en/of knuffels van thuis. Knuffels worden door het kind gevoeld als iets wat emotioneel met de ouders en thuis te maken heeft. Het zorgt voor een veilig en geborgen gevoel, waardoor het kind eerder tot rust zal komen.

Buikslapen

Wiegendood is helaas nog steeds een actueel onderwerp. Onze voorkeur gaat er naar uit dat de kinderen op hun rug slapen. Wij gebruiken Aerosleep matrasjes en lucht doorlatende hoelakens. Dit is voor de veiligheid van de kinderen. Wanneer zij zich op hun buik draaien en met hun gezicht naar het matras draaien dan kunnen ze gewoon doorademen. Hierdoor zal het kind dus geen last krijgen van ademnood.

Wensen de ouders dat hun kind op hun buik te slapen wordt gelegd, dan dient een 'schriftelijke vastlegging buikligging' te worden getekend. Dit omdat wij hiervoor geen aansprakelijkheid nemen! Voor de eventuele gevolgen zullen wij de ouders nogmaals op het punt wijzen dat buikslapen ernstige risico's met zich mee brengt en zullen we ze een informatie folder 'veilig slapen' meegeven.

Inbakeren

In geval van een onrustige huilende baby is voornamelijk het nastreven van zoveel mogelijk rust en regelmaat het beste advies. Echter in sommige gevallen kan, mits goed geïnformeerd en andere oorzaken te hebben uitgesloten, inbakeren een uitkomst bieden. Echter, inbakeren vergroot de kans op wiegendood wegens warmtestuwing. Daarnaast wordt bij kinderen ouder dan 6 maanden het risico dat ze ingebakerd naar de buik draaien steeds groter. Bij buikligging kan het kind met de mond en neus tegen het matras aanliggen. Daardoor kan het kind niet goed ademen wat gevaarlijk is en kan leiden tot verstikking.

We zullen daarom niet op eigen initiatief een kind inbakeren. Wensen de ouders dat hun kind wordt ingebakerd, dan dient een 'schriftelijke vastlegging inbakeren' te worden getekend. Dit omdat wij hiervoor geen aansprakelijkheid nemen! Voor de eventuele gevolgen zullen wij de ouders nogmaals op het punt wijzen dat inbakeren ernstige risico's met zich mee brengt en zullen we ze een informatie folder 'veilig slapen' meegeven.

Altijd fris

Ten slotte: de bedden worden elke week verschoond en de slaapkamers worden dagelijks gelucht. Tevens zijn de slaapkamers voorzien van een luchtbehandelingsinstallatie die aan de hoogste normen voldoet.

3.8 Verschoonen en zindelijk worden

Verschoonen

Verschoonen is een ritueel wat de gehele dag door terugkomt. Daarnaast zijn er vaste verschoonmomenten: voor en na het slapen en eten, voor het naar huis gaan.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	21 van 37

Verschoonen is niet alleen een hygiënische aangelegenheid, maar tevens een contactmoment.

De kinderopvang verzorgt de luiers en zal daarbij één merk bieden. Wensen ouders een ander merk / soort luiers, dan verwachten we dat de ouders die zelf aanleveren.

Zindelijk worden

Het kind geeft zelf aan wanneer hij toe is aan zindelijkheidstraining. Dit neemt niet weg dat ouders of pedagogisch medewerkers hem hierin kunnen stimuleren. Pas wanneer ouders gaan oefenen zullen pedagogisch medewerkers hier op inspelen. We laten het kind kennismaken met het potje en later het toilet. Een kind wordt gestimuleerd om op een potje te gaan zitten, maar uiteindelijk moet het zelf willen.

Ook de zindelijkheidstraining kent vaste momenten. Deze komen overeen met de verschoonmomenten. Kinderen die aan het oefenen zijn lopen mee naar het toilet en hebben zelf de keuze of ze op het potje willen. Wanneer een kind daadwerkelijk zindelijk is, zal het zelf aan kunnen geven wanneer het naar het toilet moet.

En na het plassen handjes wassen!

3.9 Spelen

Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Spelenderwijs ontdekken kinderen zichzelf en de wereld om hen heen. Spelen draagt bij aan de ontwikkeling van hun lichaam, verstand, gedrag, taal, gevoel en fantasieën. Spel is een ruim begrip. Voor ons staat voorop dat het kind er plezier aan beleeft, want als het plezier heeft, dan staat het kind open voor nieuwe ontwikkelingen.

Iedere leeftijd heeft bepaalde kenmerken als het gaat om spelbeleving:

De baby...

...speelt hoofdzakelijk alleen, hij is nog vrij passief. De hersenen moeten zich nog gedeeltelijk ontwikkelen. Zijn spel is gericht op zintuiglijk plezier en bewegen. Het is 'bewegen om het bewegen'. De behoefte aan 'echt' speelgoed is er daarom nog niet. Alles kan speelgoed zijn. Na verloop van tijd gaan baby's met hun eigen lichaam spelen. Brabbelen, geluidjes maken en mond- bewegingen horen bij dit spel. Zij gaan uit zichzelf op ontdekkingstocht. Op de groepen is er dan ook materiaal aanwezig om naar te kijken, te luisteren, in beweging te zetten, te betasten en te beproeven.

De dreumes...

... speelt nog niet samen, maar naast andere kinderen. De dreumes ontdekt spelenderwijs wat hij wel of niet met iets kan doen. Dreumesen hebben elkaar voornamelijk nodig om elkaar na te bootsen. Voor zover ze elkaar betrekken in hun eigen spel wordt de ander spelobject.

De peuter...

... is sterk in ontwikkeling als het gaat om sociale vaardigheden. Ze hebben dus meer mogelijkheden om te kunnen spelen naast elkaar, maar soms ook al met elkaar. Zijn spel wordt ingewikkelder en krijgt steeds meer een bepaalde bedoeling.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>22 van 37</i>

De peuter heeft niet meer alleen interesse in bewegend en zintuiglijk materiaal, maar ook in constructie- en expressiemateriaal.

De kleuter

... vindt het fijn om samen te zijn met andere kinderen. Samen spelen is leuker dan alleen! Rollenspellen zijn een belangrijke spelvorm. Maar met andere kinderen spelen is ook moeilijk. Er ontstaat soms ruzie omdat kleuters nog dikwijls hun eigen gang willen gaan. Samen spelen moeten ze leren en daarom moeten volwassenen regelmatig helpen: luisteren, benoemen, bemiddelen, alternatieven bieden en/of zelf laten oplossen. Daarbij is het voor kleuters belangrijk dat er verteld wordt wat wel of niet kan, dat er veel samen wordt gedaan, dat er verteld wordt wat hij goed doet en wat hij niet goed doet.

Het schoolkind 4-6 jaar

... In deze leeftijdsfase gaat het met name om fantasiespel: het doen alsof. Kenmerkend voor het spel van jonge kleuters is het herhalen en inoefenen. Dit spel geeft kinderen veiligheid en houvast en ze zullen situaties steeds beter herkennen en de verschillende onderdelen ervan onthouden. Daardoor zullen ze de vaardigheden die ze in deze situaties nodig hebben steeds beter gaan beheersen. Zo groeit het zelfvertrouwen en zullen ze steeds weer iets nieuws leren. Oudere kleuters willen dan vooral laten zien wat ze kunnen en wat ze gedaan hebben. Het spel in deze periode is kortdurend en er wordt veel gewisseld. Regels, structuur en herhaling is belangrijk. Belangrijk is om het schoolkind kringspelletjes en bewegingspelletjes te laten spelen en laat kinderen vrij in hoeken zoals de thuishoek of het restaurant spelen. Speel gerust mee met de kinderen, maar let erop dat je het spel niet overneemt. Door te verwoorden wat het kind doet en vragen te stellen kun je nieuwe impulsen geven aan het spel van jonge kinderen. Bijvoorbeeld: *"Oh! Zit er geen deur in het blokkenhuis? Hoe komen we nu naar binnen?"*. Neem het spel niet over, maar ga mee in de fantasie van het kind. Zorg ook voor voldoende ruimte voor vrij spel. Je kunt (vrij) spel eenvoudig uitlokken door prikkelend en uitdagend materiaal aan te bieden of hoeken te creëren waarin herkenbare situaties kunnen worden nagebootst. Denk daarbij niet alleen aan kant-en-klaar speelgoed, zoals poppen en garages. Denk juist ook aan ondefinieerbaar materiaal waar kinderen een eigen invulling aan kunnen geven, zoals dozen en wc-rollen en aan echt materiaal zoals lege verpakkingsmiddelen voor in het winkeltje, harkjes, een kruiwagen voor buiten, etc.

Het schoolkind 7-9 jaar

...In deze leeftijd verschuift het spel van symbolisch spel naar spel volgens regels. Kinderen spelen gecompliceerde rollen en kunnen het spel langer volhouden. Daarnaast gaat het steeds meer om constructiespel. Daag de kinderen uit om zelf op onderzoek uit te gaan of activiteiten te bedenken en uit te voeren en zorg vooral voor 'echt' materiaal zoals (tuin)gereedschap, kookgerei en dergelijke. Daarnaast spelen kinderen graag samen. Vanaf deze leeftijd wordt het dan ook interessanter om kinderen samen een spel te laten spelen waarbij regels moeten worden gevolgd of waarbij ze zelf regels moeten bedenken. De groep is uitgangspunt voor wat er gespeeld wordt, er is meer sprake van competitie. Speurtochten of 'zoek de verschillen-spel' zijn geschikte activiteiten. Speel mee met de kinderen, maar laat ze in eerste instantie vooral zelf ontdekken, experimenteren en samenwerken. Let er op dat je het spel niet overneemt.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	23 van 37

Het schoolkind 10-12 jaar

...Vanaf negen jaar beginnen kinderen groepjes te vormen op basis van interesses. Daarnaast zie je dat kinderen ook behoefte hebben om even alleen te zijn. Het is belangrijk om bij de keuze van sport- en spelactiviteiten aan te sluiten bij de interesses van de kinderen. Speel in op behoeftes en interesses van kinderen bij het bepalen en bedenken van nieuwe activiteiten door ze te betrekken bij het samenstellen van een activiteitenprogramma en ze zelf te laten kiezen. Laat kinderen binnen activiteiten ook zelf hun rol bepalen. Laat weten dat je er bent en dat je open staat voor ideeën voor nieuwe activiteiten en zorg daarnaast voor sport- en spelmateriaal (zoals ballen, rackets, maar ook favoriete gezelschapsspellen, et cetera.). Denk ook aan (cognitief) uitdagende activiteiten waarbij techniek en/of onderzoek centraal staat. Laat ze zelf een onderzoeksvraag bedenken en bedenken hoe ze dit kunnen onderzoeken of maken. Tot slot is het goed om als team afspraken te maken over het spelen van computergames of het kijken van dvd's. Kinderen op deze leeftijd zullen ook hier behoefte aan hebben, maar ook geneigd zijn er niet meer achter vandaan te komen.

Spelen met begeleiding

Kinderen zien veel van elkaar en leren daardoor van elkaar. De rol van de pedagogisch medewerker in het spel is zorgen voor een veilige en vertrouwde omgeving. Hij stimuleert, begeleidt en geeft het kind complimenten tijdens spel- en activiteitsituaties. Wanneer een kind ouder wordt, zal de begeleidende rol verkleinen. Op deze manier zal het kind meer voldoening en zelfvertrouwen krijgen, doordat het iets helemaal alleen kan doen. De pedagogisch medewerker zal enkel ingrijpen wanneer er gevaar dreigt, de sfeer op de groep negatief wordt beïnvloed en/of andere kinderen in hun spel belemmerd worden.

Wanneer kinderen klaar zijn met spelen wordt er door de pedagogisch medewerkers gevraagd of zij het ook zelf op willen ruimen. Samen met hen zullen ze de spullen opruimen, op de plaats waar het hoort. Door het opruimen leren de kinderen ordenen, sorteren en verantwoordelijkheid te dragen.

Buiten spelen DOV en PSZ

Frisse lucht en daglicht is gezond voor ieder mens. Wanneer het weer het enigszins toelaat, gaan we met de kinderen naar buiten. We kunnen wandelen of spelen in de tuin van Kinderopvang Elsendorp. Wanneer we gaan wandelen, zitten de kinderen die nog niet of moeilijk kunnen lopen, in de bolderwagen. De begeleider heeft altijd een mobiele telefoon bij zich. Wanneer zich een incident voordoet, kan zij altijd contact opnemen met de kinderopvang. Buiten in de tuin hebben de kinderen de gelegenheid om te fietsen, van de glijbaan te gaan, in de zandbak te spelen en zich natuurlijk helemaal uit te leven. Baby's gaan ook naar buiten; zij zitten in de wandelwagen of met mooi weer op een kleed in de tuin. Ook kunnen ze kruipend de tuin ontdekken.

Buiten spelen BSO

De kinderen hebben ruime speelmogelijkheden in de tuin van de kinderopvang, zoals trampoline, zandbak, voetbalveldje. Daarnaast zijn er dieren zoals kippen wat de mogelijkheid biedt om dieren te voeren of een eitje uit het nest te halen. Wanneer we gaan wandelen maken we met de kinderen duidelijke afspraken, zoals bijvoorbeeld dat

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	24 van 37

ze bij de medewerker in de buurt blijven. Ook heeft de medewerker altijd een mobiele telefoon bij zich. Wanneer zich een incident voordoet, kan zij altijd contact opnemen met een collega.

Spelmateriaal BSO kinderen

Wij zorgen voor materiaal dat spel uitlokt. Niet alleen bekend speelgoed zoals lego en barbies, maar ook speelgoed dat de fantasie prikkelt. Juist ondefinieerbare materialen, zoals dozen, wc-rollen, kokers, takken en dergelijke zijn geschikt voor het individuele spel. Er wordt gezorgd voor een gevarieerd aanbod aan speelgoed/materialen dat aansluit op de verschillende leeftijden. Denk bijvoorbeeld aan puzzels en spelletjes. We variëren het aanbod aan spellen regelmatig, door spellen soms een periode weg te leggen en ze daarna weer beschikbaar te stellen. Het kind wordt letterlijk en figuurlijk de ruimte en tijd gegeven om materialen te ontdekken en ermee te spelen. Hoe ouder het kind, hoe minder begeleiding bij spel nodig is. We zorgen er echter wel voor dat we weten wie waarmee bezig is en laten de kinderen weten dat we er voor ze zijn als dat nodig is. We wisselen daarnaast gerichte (spel) activiteiten af met vrij spel. Tot slot nemen we de tijd om met één kind of een klein groepje kinderen in alle rust bijvoorbeeld een gezelschapsspel te spelen.

3.10 Observeren en signaleren

Elk kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Bij kinderopvang Elsendorp krijgt ieder kind een mentor toegewezen. Deze mentor observeert het kind jaarlijks dmv observatieformulier, deze formulieren geven een beeld van de individuele ontwikkeling van het kind kijkend naar de leeftijd en het welbevinden. In dagelijks praktijk worden de kinderen continue geobserveerd. Indien de mentor bijzonderheden signaleert zal hij het kind extra observeren en haar bevindingen bespreken met de collega's in het teamoverleg en met de ouders. Dit kunnen bijvoorbeeld bevindingen zijn met betrekking tot het gehoor, gezichtsvermogen, motoriek, en de taal en spraakontwikkeling. In het gesprek met ouders (tijdens de dagelijkse breng- en haalmomenten, of in een afzonderlijke afspraak) is er ruimte voor het uitwisselen van informatie met als einddoel een oplossing vinden waar iedereen zich prettig bij voelt. Medewerkers kunnen ouders bijvoorbeeld doorverwijzen naar passende instanties die al dan niet op de sociale kaart staan.

Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun kind. Wanneer zij het niet eens zijn met de bevindingen van de leidster en/of niets doen met het advies, dient de leidster dat te respecteren.

Mentor

Bij Kinderopvang Elsendorp krijgt ieder kind een mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind geplaatst is. Zij volgt de ontwikkelingen van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Wie de mentor van uw kind is kunt u navragen aan de pedagogisch medewerkers.

Overdracht naar het basisonderwijs / bso

Als een kind na enkele jaren op de dov doorstroomt naar het basisonderwijs en/of de bso dragen we de bevindingen, welke we hebben gedaan door de tijd en via het observatie systeem, over aan de ouders van het kind. De ouders zijn zelf

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	25 van 37

verantwoordelijk en geven op deze manier dus wel of geen toestemming om de bevindingen over te dragen aan het basisonderwijs. In een begeleidend schrijven aan de betreffende leerkracht geven wij onze contact gegevens mee zodat zij in contact kunnen komen met de mentor van het kind.

Als het kind doorstroomd naar onze eigen bso locatie is er een warme overdracht omdat we het kind allemaal kennen doordat onze medewerkers op zowel de dov als de bso werkzaam zijn.

3.11 Meldcode kindermishandeling

Kinderopvang Elsendorp maakt gebruik van een meldcode kindermishandeling, zodat de beroepskrachten die binnen Kinderopvang Elsendorp werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het kan hierbij gaan om:

- Signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega;
- Signalen seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Professionals zoals onze medewerkers zijn verplicht de stappen uit het stappenplan te doorlopen en ernaar te handelen. Welke stappen exact gevolgd worden, is uitgewerkt in het document "meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor Kinderopvang Elsendorp"

3.12 Voorbereiding op de basisschool

De oudste peuters worden voorbereid op de basisschool. Door kinderen zelfstandigheid bij te brengen, zoals zelf naar het toilet gaan, (gedeeltelijk) aan- en uitkleden zal de overgang naar de basisschool soepeler verlopen. Kinderen leren om zich korte tijd te concentreren, door bijvoorbeeld een tijdje aan een gekozen werkje te werken of naar een verhaal te luisteren etc. Tevens krijgen de kinderen een soort basiskennis aangereikt waarbij het aan de kinderen zelf ligt of ze het oppikken of niet. De basiskennis wordt enerzijds aangeboden door activiteiten en lesjes van medewerkers en anderzijds bieden de materialen binnen de kinderopvang volop mogelijkheden voor de kinderen om zich op alle vlakken van hun ontwikkeling te ontplooien. Kinderen doen vooral spelenderwijs veel ervaringen op. Al spelend en ontdekkend maken zij kennis met cognitieve begrippen zoals groot-klein, hard-zacht, licht-donker, zwaar-licht, boos-blij-verdrietig, in-uit, vooraan-achteraan, op-onder, en aan-uit. Wat wij belangrijk vinden is dat kinderen niet slechts abstracte begrippen aangeleerd krijgen maar dat zij de verschillende begrippen aan den lijve kunnen ervaren. Door ervarend leren beklijft het ervaren meestal veel dieper en beter.

3.13 Corrigeren en belonen

In contact met een kind ontstaan er uiteraard ook wel eens conflictsituaties. Het zou niet goed zijn als deze er niet waren, er is namelijk sprake van een 'leerproces van waarden en normen'. Als opvoeder ben je bezig met een voorbeeldfunctie en als kind ben je op zoek naar het ontdekken van grenzen.

Corrigeren

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	26 van 37

Als men aan conflicten denkt, komen er vaak negatieve associaties naar boven: duwen, trekken, afpakken, huilen, strijd, niet luisteren etc. Maar waar het vaak ook om draait bij kinderen is onduidelijkheid en het ontdekken van grenzen en ... wat is daar nu zo negatief aan? Hoort dit niet bij ontwikkeling van een eigen ik-persoon? Wij vinden het dan ook van groot belang om voorafgaand aan het aangaan van een conflict na te gaan waar het gedrag van het kind vandaan komt. 'Waarom wil het kind niet drinken?' Misschien kom je er wel achter dat het kind gewoon keelpijn heeft. Natuurlijk is dit niet altijd het geval. Kinderen zijn bezig met het ontdekken van de wereld en hun plaats hierin: 'Wat mag wel, wat niet en waar ligt de grens'. Aan de hand van een voorbeeld leggen we graag uit hoe wij het gedrag van kinderen corrigeren:

Ivo is met de poppenwagen door de groep aan het rijden. Marieke is ergens anders aan het spelen en ziet ineens Ivo voorbij komen. 'He, dat is leuk,' denkt ze. 'Die wagen wil ik ook wel'. Marieke loopt naar Ivo en duwt hem opzij. De pedagogisch medewerker kijkt hoe Ivo hierop reageert.

Ivo kijkt Marieke even vreemd aan, maar na enkele seconden loopt hij op haar af en duwt haar terug. Ivo pakt de poppenwagen weer en loopt verder.

Wanneer zich een conflictsituatie voordoet en het kind weet dat iets niet mag zullen we eerst proberen het gedrag te negeren. Op die manier zal het kind geen aandacht krijgen van de groepsleiding en zal 'spel' minder leuk en interessant worden. Ook geef je een ander kind de gelegenheid om het zelf op te lossen, waardoor hij een voldaan gevoel heeft.

Marieke kijkt Ivo nu erg boos aan, dat had ze niet verwacht. 'Ik wil die poppenwagen', denkt ze. Weer loopt ze naar Ivo en slaat hem. Ivo begint te huilen en Marieke schrikt van zijn reactie en kijkt angstig naar de medewerker. Ze weet dat ze 'iets' fout heeft gedaan. Een van de medewerkers loopt naar Ivo toe en troost hem. Tegen Marieke zegt ze: 'Marieke, ik zie dat jij de poppenwagen ook wil, maar Ivo moet huilen, als je hem slaat. Maak het maar weer goed en dan kunnen jullie misschien samen met de poppenwagen rijden? Kom maar, samen achter de wagen.'

Soms is gedrag niet te negeren, met name wanneer er gevaar dreigt of het andere kinderen betreft. Afhankelijk van de bedoeling van het kind zal het gecorrigeerd worden. De pedagogisch medewerker laat dan zien op welke manier het ook kan, zonder dat er een conflictsituatie ontstaat.

Even lijkt het allemaal goed te gaan, maar na een rondje vindt Marieke het toch echt tijd worden dat Ivo even helemaal weggaat bij de poppenwagen. Ze slaat hem nogmaals en knijpt hem ook heel hard in zijn arm. Ivo is nu helemaal overstuurd en Marieke...zij lacht en rijdt weg met de poppenwagen.

Tijd om boos te worden op Marieke. Wat ze nu heeft gedaan, kan echt niet en dat moet ook aan haar duidelijk gemaakt worden. De pedagogisch medewerker pakt haar op en zet haar even op de bank: 'Marieke, ik vind het niet leuk dat je Ivo weer pijn doet. Blijf maar even op de bank zitten.' De pedagogisch medewerker loopt weg en Marieke blijft beteuterd zitten.

Na enkele minuten komt de pedagogisch medewerker terug en vraagt aan Marieke of ze weet waarom dat ze hier even alleen moet zitten en of ze nu weer rustig kan spelen, zonder Ivo pijn te doen: 'Ok? Vriendjes?'

De situatie liep uit de hand en de pedagogisch medewerker moest Marieke afremmen, door haar uit de situatie te halen. Bij ons zal een kind op deze manier gecorrigeerd worden. Het kind mag op dat moment niet meer met het speelgoed spelen.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	27 van 37

We vinden het wel belangrijk dat niet Marieke als persoon wordt afgekeurd. Dit voorkomen we door enkel haar gedrag af te keuren: *'Marieke, ik zie dat jij de poppenwagen ook wil, maar Ivo moet huilen, als je hem slaat.'*

Ook het belonen van een ander kind, kan het kind stimuleren tot het tonen van 'correct' gedrag.

Wanneer een conflictsituatie telkens terugkeert, overleggen we met de ouders. Door samen te observeren en één lijn te trekken als het gaat om corrigeren, geeft dit structuur en duidelijkheid aan het kind.

Belonen

Belonen wordt zowel verbaal als non-verbaal gedaan. Onder verbaal belonen verstaan wij een positieve benadering van het kind. Complimenten geven en stimuleren is dan ook in het handelen van pedagogisch medewerkers geïntegreerd. Het leren van normen en waarden kan immers alleen door het opdoen van een positieve ervaring. Ook non-verbaal kun je een kind belonen. Bijvoorbeeld door een aai over zijn bol of een glimlach.

3.14 Feestvieren!

Het vieren van feesten hoort erbij! Feestvieren draagt bij aan het groepsgevoel en zorgt voor plezier, spanning en afwisseling. Tegelijkertijd leren de kinderen omgaan met hun eigen emoties zoals vrolijkheid, angst en verlegenheid. Over het algemeen worden de vieringen op een bescheiden wijze gevierd. Belangrijk vinden wij dat het gezellig is. We besteden aandacht van het vieren van verjaardagen en afscheid, maar ook aan traditionele vieringen zoals Sinterklaas, Kerst en Pasen.

Verjaardagen DOV

Wanneer een kind jarig is, maken we een feestmuts en een aankondiging. Zo kan iedereen goed zien wie er jarig is en hoe oud het kind is geworden. Ouders mogen natuurlijk bij dit feest aanwezig zijn. Het vieren van verjaardagen is immers niet alleen een spannende en belangrijke dag voor de kinderen maar ook voor de ouders. Tijdens het feest gaan alle kinderen aan tafel en we zingen verjaardag liedjes. Hierbij krijgen de kinderen ook ieder een muziekinstrument. Na het zingen krijgen ze drinken en wordt de traktatie uitgedeeld, die door ons verzorgd wordt.

Afscheid

Als een kind afscheid neemt, mag dit ook gevierd worden. Er breekt voor het kind een nieuwe en spannende periode aan. Hij kan deze dag afscheid nemen van zijn vriendjes en de leidsters. Ook is het voor de andere kinderen duidelijk dat het kind vertrekt. De groepsleiding zal zorgen voor een leuke herinnering, in de vorm van bv een afscheidsboekje, foto's of knutselwerkjes.

Traditionele vieringen

In de periode voor Sinterklaas, Kerst, carnaval en Pasen besteden we aandacht aan het aankleden van de groepsruimtes. Samen met de kinderen worden de versieringen gemaakt. Ook zingen we liedjes en vertellen we verhalen rondom het thema.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	28 van 37

3.15 Vroegtijdige voorschoolse educatie (VVE)

Zonder dat sprake is van een officieel gecertificeerd VVE-programma, zijn bij ons VVE-activiteiten wel degelijk onderdeel van de dagelijkse activiteiten. Zo wordt bij het kleuren een juiste greep aangeleerd en wordt bij het voorlezen stilgestaan bij de taalontwikkeling. Er zijn veel voorleesboeken om de taalontwikkeling te stimuleren. Rondom feestdagen worden activiteiten gedaan in de context van het thema. Zo worden bijvoorbeeld paaseieren geschilderd en wordt door de kinderen eiersalade gemaakt en worden met Sinterklaas pepernoten gebakken.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>29 van 37</i>

4 Oudercontacten

Wij vinden dat de opvoeding van het kind in handen blijft van de ouders. Wanneer een kind onze kinderopvang bezoekt, is samenwerking en afstemming van groot belang om de basis van de ouderlijke opvoeding te handhaven. De ouders en de kinderopvang moeten dus van elkaar weten wat zij belangrijk vinden, om zo vertrouwen in elkaar te krijgen. Op die manier kan een kind zich binnen een sfeer van veiligheid en geborgenheid verder ontwikkelen.

Voorwaarden voor een goede samenwerking vinden wij:

- Respect hebben voor elkaar
- Vertrouwen hebben in elkaar
- Luisteren naar elkaar
- Vragen durven stellen
- Overleggen met elkaar
- Duidelijkheid creëren en hiernaar durven vragen
- Omgaan met opbouwende kritiek

Daarnaast speelt nog dat voor veel ouders het niet eenvoudig is om de stap te nemen hun kind te plaatsen op een kinderopvang. Een goede opbouw van de samenwerking is noodzakelijk en komt tot uiting in onze werkwijze. Die werkwijze zetten wij in dit hoofdstuk voor u uiteen.

4.2 De kennismaking

Wanneer ouders voor het eerst contact opnemen omdat ze hun kind naar de kinderopvang willen laten gaan, maken we een afspraak voor een kennismakingsgesprek. Dit gesprek richt zich met name op de organisatorische aspecten van de kinderopvang. Tijdens die ontmoeting worden de ouders rondgeleid in het gebouw en krijgen ze informatie over de ontstaansgeschiedenis en werkwijze van onze kinderopvang. Ook wordt er wat verteld over de groep(en). Wanneer er belangstelling is voor het plaatsen van het kind, kunnen ouders zich inschrijven.

4.3 Het intakegesprek

Voorafgaand aan de plaatsing vindt er een intakegesprek plaats. Tijdens dit gesprek leggen we de basis voor een vertrouwensrelatie tussen ouders en het kinderdagverblijf. Centraal binnen het intakegesprek staat de uitwisseling van informatie over de verzorging en opvoeding van uw kind. Er wordt gevraagd naar de wensen van ouders om dit zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Al deze informatie nemen we op in een zogeheten "intakelijst". Deze lijst komt vervolgens in het persoonlijke overdrachtsrapport van uw kind. We geven tijdens dit gesprek specifieke informatie over wie de medewerkers zijn op de dagen dat hun kindje komt en de groepssamenstelling. Ook maken we tijdens dit gesprek afspraken over de "wendag".

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	30 van 37

4.4 De wendag

De eerste kennismaking van het kind met de kinderopvang is van groot belang voor alle partijen en zien we meer als een wen'moment' dan een wendag. Het is een korte (max 4uur) wenperiode:

- voor het kind, om veilig en vertrouwd te raken met de pedagogisch medewerkers en omgeving;
- voor de ouders, om te wennen aan de nieuwe situatie;
- voor de pedagogisch medewerkers, om een beeld te krijgen van het kind.

Voor de periode moeten al deze partijen dus ook goed voorbereid zijn. Een voorbeeld van een goede voorbereiding is dat wanneer een kind alleen nog borstvoeding heeft gehad, het thuis al oefent met de fles. Op die manier confronteer je het kind niet met nog meer veranderingen. Een ander voorbeeld van een goede voorbereiding is het creëren van herkenning bij het kind als het gaat om slaap- of eetgewoontes, of het meegeven van een vertrouwde knuffel of speen.

Tijdens het wen'moment' komt het kind een paar uur spelen om te wennen.

Samen wennen

Onze medewerkers hebben ervaring met deze wendag. We weten dus dat het voor de meeste ouders ook wennen is om het kind op een kinderopvang achter te laten. Daarom vinden wij het gewenst dat ouders en pedagogisch medewerkers, tijdens de wendag telefonisch contact kunnen onderhouden om te laten weten hoe het met het kind gaat.

4.5 De dagelijkse overdracht

Iedere ochtend wanneer een kind gebracht wordt, vindt er een mondelinge overdracht plaats tussen ouder en medewerker. Ouders vertellen de bijzonderheden die er zijn, zodat de medewerkers in kunnen spelen op de belevingswereld van het kind en wat het nodig heeft. Ook wanneer het kind wordt opgehaald is er een mondelinge overdracht.

Schriftelijke overdracht

Voor elk kind zullen we een overdracht bijhouden. Voor de baby's zal dit uitgebreider zijn, in vorm van een schriftje. Voor de peuters ivm slaaptijden en eet- en drinkpatronen word alles genoteerd op het planbord. Rapportage vinden wij belangrijk, omdat we het belangrijk vinden dat het ouder inzicht krijgt in hoe de dag van hun kind is verlopen.

4.6 Extra opvangmoment

Het kan zijn dat een ouder een extra opvangmoment voor zijn kind wenst. Wij maken onderscheid tussen incidentele extra opvangmomenten en structurele wijzigingen in opvangmomenten.

Door onze flexibele opvang is een extra opvangmoment voor ons meestal geen probleem. De enige beperking die we kennen is de leidster-kind ratio. Deze zullen we continu bewaken om te voldoen aan de wet- en regelgeving en om voldoende aandacht aan ieder kind te kunnen bieden. De leidster-kind ratio kunnen we op elk moment monitoren door moderne software waardoor we de vraagouder snel een evt toezegging kunnen doen.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	31 van 37

De aanvraag voor de extra opvang kan gedaan worden bij één van onze pedagogisch medewerkers.

4.7 Wijzingen opvangmomenten

Indien een ouder een opvangmoment structureel wenst te wijzigen, doen we dit via het wijzigingsformulier. Hiermee leggen we vast dat we het kind vanaf het beschreven moment op een ander tijdstip opvangen. Dit is belangrijk voor ons om in de planning helder te hebben welk kind op vaste tijden komt.

Het wijzigingsformulier voegen we dan toe aan het kind dossier.

4.8 Zieke kinderen

Ziekte is een ruim begrip. Er ontstaat daardoor regelmatig discussie of een kind met bepaalde ziekteverschijnselen wel / niet naar de kinderopvang mag komen. Wat betreft de besmettelijke ziektes hanteren we de richtlijnen van de GGD.

Maar wat als een kind op de kinderopvang ziek (of zieker) wordt? Dan realiseren we ons allereerst dat niet elke gedragsverandering door ziekte wordt veroorzaakt en het is zeker niet de bedoeling dat je als medewerker een diagnose gaat stellen. Het gaat erom te beslissen of het kind in de groep kan blijven of ouders te informeren of ze het kind op kunnen halen.

Wie beslist?

De beslissing of een kind al dan niet in de groep kan blijven, wordt dus in principe genomen door de leiding. We moeten daarbij ook rekening houden met het belang van de andere kinderen en de leiding zelf. Maar daarnaast staat natuurlijk het belang van het zieke kind voorop. Want als je niet lekker bent, wil je het liefst in je eigen veilige omgeving zijn, in je eigen bedje.

Afhankelijk van hoe het kind zich voelt en zich gedraagt tov zijn 'normale' gedrag, overleggen we met de ouders. Eventueel wordt besproken of het noodzakelijk is dat het kind wordt opgehaald. Als een kind koorts heeft (38.5c+), lichten we ouders altijd in.

Aspirine en medicatie

Op Kinderopvang Elsendorp geven wij alleen met toestemming van ouders medicatie (zetspil, antibiotica, neusspray, aspirine, etc.). Voor de ouders die willen dat we medicatie toedienen, is het nodig dat u vooraf een toestemmingsformulier invult.

4.9 Noodgevallen

Wanneer een kind ineens ernstig ziek wordt, bijvoorbeeld door benauwdheid, bewusteloosheid of door een ongeval, waarschuwen we eerst een arts en vervolgens de ouders. Let wel, dit gebeurt uiteraard alleen als er sprake is van een acute noodsituatie.

4.10 Oudergesprekken

Zoals eerder benoemd is er een schriftelijke en/of mondelinge overdracht bij het halen en brengen van de kinderen. Ouders kunnen ook op eigen initiatief een aanvullend

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	32 van 37

gesprek aanvragen, buiten de dagelijkse haal- en brengmomenten om. Dit initiatief kan ook van ons uit komen.

4.11 Exitgesprek ouders

Op het moment dat een kind afscheid neemt van de kinderopvang, zullen we een exitgesprek hebben met de ouder(s). Dit geeft beide partijen de gelegenheid om terug te kijken op de periode waarin samen gewerkt is aan de ontwikkeling van het kind. Daarnaast biedt het voor ons de mogelijkheid om het door u in ons gestelde vertrouwen te toetsen en te leren van uw ervaringen.

4.12 Klachtenprocedure

Bent u als ouder niet tevreden over de aanpak binnen Kinderopvang Elsendorp? Wordt u als ouder niet goed op de hoogte gehouden? Bent u als ouder ontevreden over de accommodatie? Laat dan uw ongenoegen of klachten horen. Kinderopvang is mensenwerk. En waar mensen werken, kan iets onbedoeld misgaan. Dit kan leiden tot ontevredenheid, en uiteindelijk soms in klachten.

Ouders hebben het recht om een klacht in te dienen als er iets niet in orde is. Dat is bij wet geregeld. De wet geeft tevens aan hoe dan gehandeld moet worden.

Dus: houd uw ongenoegen of klachten niet voor u. Om knelpunten, fouten en problemen te voorkomen, stellen we het zeer op prijs als u deze kenbaar maakt. Elk knelpunt, elke fout of probleem nemen we serieus en kan bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang.

Als het over uw kind gaat, dan kunt u dit bespreken met de betrokken medewerker. Misschien gaat het om een misverstand en kan deze al snel worden verholpen. Komt men er onderling niet uit dan kunnen ouders contact opnemen met de ondernemer. Gezamenlijk zal geprobeerd worden om tot een bevredigende oplossing te komen. Uiteraard kunt u zich als ouder ook richten tot een onafhankelijke afhandeling van uw klacht bij <https://www.degeschillencommissie.nl/over-ons/commissies/kinderopvang/>. Alle informatie over klachten en de behandeling ervan kunt u op die website vinden.

4.13 Oudercommissie

De belangen van de ouders worden behartigd door de oudercommissie. De oudercommissie kan het kinderdagverblijf gevraagd en ongevraagd adviseren. Een oudercommissie bestaat uit minimaal drie en maximaal zes personen.

Kinderopvang Elsendorp heeft op dit moment een oudercommissie bestaande uit 5 personen. De commissie bestaat uit een voorzitter, secretaris, penningmeester en 2 leden. Via de kinderopvang zijn de contactgegevens van de leden verkrijgbaar, de oudercommissie is rechtstreeks te bereiken via oudercommissie@kinderopvang-elsendorp.nl

4.14 Brieven en email

Bij gelegenheid worden de ouders via email of brief geïnformeerd over actuele onderwerpen en over de gang van zaken op het kinderdagverblijf. Ook zal de communicatie van de oudercommissie via de kinderopvang verlopen om het verspreiden van contactgegevens te minimaliseren, hierbij hanteren wij de normen van de AVG.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	33 van 37

5 Organisatie

In dit hoofdstuk leest u hoe we de zaken organiseren, om de zaken uit voorgaande hoofdstukken te borgen.

5.1 De pedagogisch beleidsmedewerker

Om de pedagogische kwaliteit van iedere kinderopvang te borgen heeft de overheid naar aanleiding van de kwaliteitsverbetering kinderopvang besloten dat vanaf 2019 iedere kinderopvanglocatie moet voorzien in een aantal uren beleidswerk per jaar. De vastgestelde uren zijn 50 uur per geregistreerde opvang. Voor kinderopvang Elsendorp betekent dit 50 uur voor de dov-psz en 50 uur voor de bso. In 2018 hebben we hier één van onze medewerkers voor opgeleid. Wij zien als belangrijk onderdeel van eigen expertise dat dagelijks het pedagogisch beleid gemonitord wordt tijdens de werkzaamheden. Ook bij het ontwikkelen van thema's en lesstof zal de beleidsmedewerkster hierbij betrokken worden door de andere collega's.

5.2 De pedagogisch Coach

Om de pedagogisch medewerkers te stimuleren en ondersteunen in hun pedagogische vaardigheden zal onze pedagogisch coach structureel intervisie momenten hebben met onze pedagogisch medewerkers. Door een coach in het eigen team te hebben hopen we continue een lerende sfeer te creëren. Het aantal uren coaching is vastgelegd door de overheid per fte aan medewerkers.

5.3 De pedagogisch medewerker

Om de kwaliteit te borgen, stellen wij de volgende eisen aan de medewerkers:

- Alle medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag en zijn ingeschreven in het persoonsregister kinderopvang.
- Er is tenminste sprake van een beroepsgerichte MBO-opleiding.
- Er worden bijscholingscursussen georganiseerd.
- Er bestaat de mogelijkheid om een pedagogische coach in te roepen op het moment dat een pedagogisch medewerker daar behoefte aan heeft. Vanaf 2019 hebben we zelf een pedagogische coach in onze organisatie. Doormiddel van intervisie momenten worden de pedagogisch medewerkers continue getraind in hun pedagogische kwaliteiten.

Verder geldt:

- Kinderopvang Elsendorp hanteert een gemiddelde personele bezetting. De groeps grootte is afhankelijk van de leeftijd en de groepen. De CAO kinderopvang wordt aangehouden voor de inzet van personeel.
- Bij ziekte worden de uren, indien mogelijk, ingevuld door een vaste pedagogisch medewerker. Lukt dat niet dan wordt altijd gekeken naar een andere pedagogisch medewerker.
- Voor onze kinderopvang is er een bellijst met meerdere achterwachten beschikbaar. De achterwacht woont maximaal tien minuten van de locatie.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	34 van 37

5.4 Ontwikkeling en ondersteuning pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerker krijgt primair structurele pedagogische ondersteuning in de vorm van aanwijzingen door collega's en met name de houder / eigenaar van Kinderopvang Elsendorp. De houder / eigenaar is veel op locatie aanwezig waardoor zij de pedagogisch medewerkers aan kan sturen en stimuleren tot bewust pedagogisch handelen tov kinderen en ouders. Enerzijds zijn deze aanwijzingen gericht op het consequent handelen zoals in de diverse instructies en protocollen beschreven is. Anderzijds is het gericht op het goed signaleren van de ontwikkeling van elk van de kinderen en het correct handelen daarnaar, zoals bijvoorbeeld het gesprek aangaan met ouders en hen adviseren en eventueel doorverwijzen.

In voorkomende gevallen, waarbij de pedagogisch medewerker onvoldoende uit de voeten kan in een specifieke situatie, wordt extra pedagogische ondersteuning ingezet/ingehuurd aan de hand van de betreffende situatie. Hierbij kan gedacht worden aan een informatieavond voor het hele team, maar ook aan een persoonlijke gesprek in een kleiner verband. Eveneens worden op basis van de behoefte binnen de organisatie cursussen en trainingen georganiseerd.

5.5 Stagiaires en vrijwilligers

Kinderopvang Elsendorp is een erkend leerbedrijf. Wij begeleiden stagiaires en beroepskrachten in opleiding via hun persoonlijke opleidingsplan.

We betrekken de stagiaires in de dagelijkse gang van zaken naar gelang hun eigen niveau onder begeleiding van een ervaren pedagogisch medewerker. Bv een stagiaire die komt voor een snuffelstage helpt in de huishoudelijke en ondersteunende taken. Een beroepskracht in opleiding wordt begeleid naar zelfstandig werken en kan in verloop van tijd gerichte taken uitvoeren zoals het aanbieden van een activiteit of het verzorgen van een kind.

Vrijwilligers worden enkel ingezet bij huishoudelijke en ondersteunende taken zoals het klaarmaken van de tafel en voorlezen aan de kinderen.

5.6 Teamoverleg

Periodiek vindt binnen het team een teamoverleg plaats. Hierbij is er ruimte voor kindbespreking, veiligheid en gezondheid, kwaliteitsverbetering en de onderlinge samenwerking.

5.7 Het spelmateriaal

Spelmateriaal is erg belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen. In elke groep is dan ook ruim voldoende spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen aanwezig.

Het spelmateriaal:

- is aantrekkelijk en uitdagend en laat ruimte voor fantasie
- is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en ook zelfstandig te gebruiken
- past bij leeftijd, ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind
- kindvriendelijk en veilig
- voldoet aan de wettelijke normen die hier voor zijn gesteld
- is goed verzorgd en compleet

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp	27-11-2018	Leon v Lankveld	35 van 37

- wordt leuk gepresenteerd en er is voldoende aanwezig om aan de behoefte van ieder kind te voldoen
- dat niet compleet of stuk is, wordt weer gemaakt of vernieuwd.

Van het spelmateriaal voor buiten wordt een logboek bijgehouden, waarin keuringen, periodiek onderhoud en incidenten worden bijgehouden.

5.8 Beleid veiligheid en gezondheid

Kinderopvang Elsendorp werkt met het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken tav de veiligheid en gezondheidsrisico's, met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen grote risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018 en zal jaarlijks herzien worden. Om dit beleidsplan actueel te houden voeren we regelmatig thema gesprekken met onze medewerkers. Centraal hierin staat of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk worden er maatregelen genomen voor verbetering.

5.9 Hygiëne

Er wordt veel aandacht besteed aan de hygiëne op de groep. De medewerkers maken schoon via een planbord die elke dag ingevuld wordt. Hierin staan de vaste dingen die dagelijks, wekelijks of maandelijks schoongemaakt moeten worden. Persoonlijke hygiëne is ook erg belangrijk. Hiervoor maken we gebruik van protocollen. Er is een handenwassenprotocol, voedsel hygiëneplan en een beheersplan t.a.v. voedselbereiding.

5.10 Beleid omtrent vaccinatie

Hoewel Nederland geen verplichte inentingen en vaccinaties kent hebben wij de voorkeur dat de kinderen deze hebben genoten. Wij zullen op het inschrijfformulier 'persoonlijke informatie opvangkind' vragen of uw kind de rijksvaccinaties heeft gehad.

5.11 Foto's en Filmen

Foto en film materiaal word enkel voor doeleinden gebruikt binnen de kinderopvang. Hierbij kunt U denken aan foto's naar U als ouder tijdens het dagprogramma maar ook een filmopname van het vieren van een verjaardag. Hierbij kan het voorkomen dat Uw kind op een foto staat welke voor een andere ouder bestemd is. Op het persoonlijke informatie blad tijdens het inschrijven zullen wij actief uw toestemming hiervoor vragen.

Om foto's te gebruiken op onze website of social media zullen wij Uw toestemming vragen en zullen de kinderen onherkenbaar worden gemaakt.

5.12 Lerende organisatie

Dit pedagogisch beleidsplan is een weergave van de huidige inzichten. Het geeft aan van waaruit er op dit moment gewerkt wordt binnen onze opvang. Maar zoals we allemaal weten laat de dagelijkse praktijk zich niet vangen in een papieren document en is alleen een document niet voldoende. Elke dag gaan dingen anders en niet zoals we verwachten.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>36 van 37</i>

De kleine dingen die elke dag anders gaan, is een rijke bron om te leren als team zodat het elke dag een stapje beter gaat. Ook zullen de wensen en behoeften van kinderen, ouders en ander partijen in de omgeving (bijvoorbeeld kindcentrum, gemeente) in de loop van de tijd veranderen. Het is dan wenselijk hierop in te spelen door met elkaar de dialoog aan te gaan, elkaar uit te dagen en al lerende samen tot een werkwijze te komen die (nog) beter aansluit op de veranderende situatie.

Omgaan met deze veranderingen vanuit de in dit document beschreven uitgangspunten en deze 'vertalen' naar de beste dagelijkse werkwijze, dat is precies de kracht, kwaliteit en toegevoegde waarde van de pedagogisch medewerker. Medewerkers met een leergierige houding zijn voortdurend kritisch op de pedagogische kwaliteit en zoeken mogelijkheden om die kwaliteit stapje voor stapje te verbeteren.

Dagelijks zijn de medewerkers bewust bezig of de dagelijkse praktijk nog wel juist aansluit bij de kernwaarden waarvoor we staan (hoofdstuk 1) en of de pedagogische beleidsdoelen (hoofdstuk 2) optimaal worden ingevuld. Bijvoorbeeld aan de hand van eventuele voorgevallen situaties worden de procedures, werkinstructies en/of protocollen geëvalueerd of ze in de praktijk functioneren of bijgesteld dienen te worden. Eventuele veranderingen zullen zo snel mogelijk worden doorgevoerd.

5.13 Periodiek herzien pedagogisch beleidsplan

Het pedagogisch beleidsplan zal tenminste elke drie jaar geëvalueerd worden met alle medewerkers en de oudercommissie, zodat dit document blijft weergeven wat we dagelijks doen en willen doen. De praktijk leert ons dat het pedagogisch beleidsplan aangepast wordt zodra inzichten of wetgeving verandert.

Document	Versiedatum	Beheerder	Pagina
<i>Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Elsendorp</i>	<i>27-11-2018</i>	<i>Leon v Lankveld</i>	<i>37 van 37</i>